

דף מידע לתושבים חוזרים

הקריטריונים לקבלת זכאות כתושב חוזר במשרד העלייה והקליטה:

1. אזרח ישראלי.
2. בן 17 ומעלה בעת שובו לישראל.
3. היה תושב ישראל בעבר.
4. שהות בחו"ל: שהה בחו"ל תקופה רצופה בת שנתיים לפחות לפני השיבה לישראל. "תקופה רצופה" – לצורך סיוע ביזמות עסקית, סיוע בתעסוקה, וכן סיוע באמצעות המרכז לקליטה במדע נדרשת שהות של 5 שנים לפחות בחו"ל.
5. לעניין דמי קיום תושב חוזר עשוי להיות זכאי עד 3 חודשי סיוע, לפי הפירוט הבא: תושב חוזר ששהה בין שנתיים לשלוש שנים בחו"ל- סיוע עבור עד חודש אחד בדמי קיום. - תושב חוזר ששהה בין שלוש שנים לחמש שנים בחו"ל- סיוע עבור עד חודשיים בדמי קיום. -תושב חוזר ששהה חמש שנים ומעלה בחו"ל- סיוע עבור עד 3 חודשים בדמי קיום.
6. **ביקורים בארץ:** ביקר בארץ לסירוגין או ברציפות לא יותר מארבעה חודשים בכל שנת היעדרות (בשנתיים, שלוש או חמש האחרונות לפני השיבה או חמש שנים לפני העניין כאמור מעלה).

ביקור שהתחיל בתוך שנת העדרות אחת והסתיים בתוך שנת העדרות אחרת, יחשב כביקור אחד וישויד לשנת היעדרות בה הסתיים הביקור.

7. **השהות בחו"ל אינה לרגל שליחות:** המבקש להיות מוכר כ"תושב חוזר" או בן/בת זוגו או אחד מהוריו, לא נשלחו לחו"ל כדי להיות מועסקים מטעם אחד מהגורמים המפורטים להלן (אלא אם עברו חמש שנים מתום השליחות): מדינת ישראל, רשות מרשויות מדינת ישראל (כולל חברות ממשלתיות), ההסתדרות הציונית העולמית או רשות מרשויותיה, הסוכנות היהודית, קרן קיימת לישראל, קרן היסוד, המגבית המאוחדת, הבונדס.
8. לא קיבל בעבר סיוע כ"תושב חוזר" ממשרד העלייה והקליטה, אלא אם חלפו עשר שנים מאז קבלת הסיוע האחרון, ובתנאי שהתושב חוזר שב כעת לישראל לאחר שהות של לפחות שש שנים בחו"ל.
9. למען הסר ספק, לא יינתן סיוע בשנית כמדען או הלוואה ביזמות עסקית, גם אם עונה על סעיף 7 לעיל, אם קיבל סיוע כמדען או הלוואה ביזמות עסקית בעבר.

לפני הגשת בקשה לבדיקת זכאות עקרונית כתושב חוזר יש לוודא:

- קיומו של דרכון ישראלי בתוקף.
- קיומם של דרכונים ישראלים לילדים שנולדו בחו"ל.
- במקרה של הורה יחיד שחוזר לישראל עם ילדים קטינים, חובה להציג בפני משרד העלייה והקליטה בישראל תצהיר של ההורה הנשאר בחו"ל, שבו הוא מסכים שילדיו יתגוררו בישראל במשמורתו של ההורה החוזר. ניתן לחתום על תצהיר כזה בפני נוטריון (בצירוף חותמת אפוסטיל) או בפני הקונסול הכללי של ישראל בחו"ל. התצהיר יהיה בשפה העברית בנוסח קבוע וניתן לקבלו באמצעות הבית הישראלי או באתר משרד העלייה והקליטה:

https://www.gov.il/he/Departments/General/returning_residents_checklist

אם החותם אינו קורא ומבין עברית, יצורף לתצהיר החתום בעברית גם תצהיר בנוסח זהה בשפת האם של החותם.

ההורה החוזר יוכל להציג פסק דין הקובע במפורש שהילדים ששבים עמו ארצה הם במשמורתו החוקית והמלאה ושהוא רשאי להביאם עימו לישראל למגורי קבע. אם פסק הדין אינו כולל קביעה מלאה כזו, עליו להצטייד בתצהיר בן הזוג שנשאר בחו"ל, כאמור לעיל.

הגשת בקשה לבדיקת זכאות עקרונית כתושב חוזר עוד מחו"ל:

1. ניתן למלא באופן מקוון באתר משרד העלייה והקליטה:

https://www.gov.il/he/service/application_for_recognition_as_returning_resident

הטופס נשלח לאגף עידוד עלייה ותושבים חוזרים של משרד העלייה והקליטה, לבדיקת זכאותו של המבקש ותשובה עקרונית לגבי מעמדו תישלח ישירות לדוא"ל שצויין בעת מילוי הטופס. ניתן גם למלא את הטופס בעברית באופן ידני, ולשלוח למרכז מידע ארצי של משרד העלייה והקליטה בפקס: 972-72-3229697 או בדואר לכתובת: משרד העלייה והקליטה - מרכז מידע ארצי, קפלן 2, ירושלים 9195016, ישראל. אם שולחים את הטופס בפקס, יש להתקשר מיד לאחר המשלוח למרכז המידע בטלפון **972-3-9733333** ולוודא שהטופס אכן הגיע.

2. באמצעות פנייה ל"בית הישראלי" דוא"ל – Israeli-house@sf.mfa.gov.il

או בטלפון: 844-7506 (415):

- יש להקפיד ולמלא בטופס, במקום המיועד לכך, את כתובת הדוא"ל (e-mail) של המבקש.
- עם קליטת הבקשה במערכת הממוחשבת ישלח על כך אישור לדוא"ל. תוך כשבועיים-שלושה, תשלח תשובה עקרונית ישירות לדוא"ל של המבקש, במקרה שאושר עקרונית, יצורף לתשובה שובר המאפשר הבאת מטען אישי נוסף למעוניינים לשוב ארצה באמצעות "אל-על" (בתנאי שהתושב החוזר רוכש כרטיס טיסה לכיוון אחד לישראל, ישירות בחברת אל-על).

כשירות מידע לציבור, אנו מביאים לידיעתכם כי חברת התעופה "אל-על" מציעה לתושבים חוזרים המעוניינים לשוב לארץ באמצעותה תוספת כבודה הניתנת למימוש באמצעות שובר שיימסר בצירוף לתשובה לגבי מעמדכם העקרוני כתושבים חוזרים. לצורך מימוש ישירות "אל-על" המוצע, "אל-על" מחייבת לרכוש כרטיס בכיוון אחד, את כרטיס הטיסה יש לרכוש ישירות בסוכנות ולא באמצעות סוכן. יצוין כי אין באמור מעלה המלצה מצד משרד העלייה והקליטה לרכוש כרטיסים באמצעות חברת התעופה "אל-על". משרד העלייה והקליטה ממליץ להשוות מחירים מול חברות תעופה נוספות.

למידע נוסף:

https://www.gov.il/he/Departments/General/returning_residents_discount_elal
לתשומת לבכם: לא ניתן לממש את הזכאות רטרואקטיבית ולכן, במידה ואתם מעוניינים בכך, יש לרכוש את הכרטיס רק לאחר קבלת השובר.

- למידע נוסף או במקרה של עיכוב בקבלת תשובה מעבר ללוחות הזמנים שפורטו להלן, ניתן להתקשר למרכז מידע ארצי של משרד העלייה והקליטה בארץ בטלפון: **972-3-973-3333**. או לפנות לבית הישראלי.

לאחר החזרה ארצה :

יש להגיע, לאחר תיאום מראש, **ללשכת משרד העלייה והקליטה** במקום המגורים, על מנת להנפיק **תעודת תושב חוזר**. בפגישה, יוכל התושב החוזר לקבל מידע לגבי סיוע בתעסוקה, החזר אגרת בחינות רישוי, סיוע לאקדמאים, לימודי השפה העברית, זכויות חיילים בודדים ועוד. לפגישה יש להגיע עם תעודת זהות מעודכנת, שעודכנה ברשות האוכלוסין וההגירה במקום המגורים בישראל (כולל עדכון סטאטוס, רישום ילדים, כתובת מגורים וכו'). ישראל שחוזר ונתקל בקושי לקבל תעודת זהות מעודכנת מרשות האוכלוסין וההגירה, יגיע ללשכת משרד העלייה והקליטה במקום מגוריו עם מסמך נסיעה ישראלי (דרכון או תעודת מעבר). כמו כן, יש לפתוח חשבון בנק בישראל לפני ההגעה ללשכת משרד העלייה והקליטה, ולהצטייד במסמך המאשר את הבעלות בחשבון ואת פרטי החשבון, וכן כי מדובר בחשבון **פעיל**. (במקרה של בני זוג יש להגיע עם פרטי חשבון בנק משותף).

בנוסף, יצטרך התושב החוזר להמציא למשרד העלייה והקליטה כל מסמך שיידרש ממנו, על מנת להוכיח את זכאותו, לפי נהליו של משרד העלייה והקליטה (לדוגמא: מסמכים המוכיחים את שהותו בחו"ל וכו').

לרשימת הכתובות של לשכות משרד העלייה והקליטה :

<https://www.gov.il/he/Departments/Bureaus/?OfficeId=27db3169-ab0e-490c-af70-6d03133cb1f3>

הסדרת תושבות וביטוח בריאות ממלכתי במוסד לביטוח לאומי :

חובת תשלום דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות ממלכתי חלה על כל אזרח ישראלי שהוא תושב ישראל (למעט חריגים הקבועים בחוק). תושב ישראל הוא מי שמרכז חיינו נמצא בישראל. מי שחדל להיות תושב ישראל ומבקש לחזור ולהיות מוכר כתושב ישראל, חייב להגיש למוסד לביטוח לאומי בקשה להכרה בתושבות ולמלא שאלון לקביעת תושבות.

על פי הסדר בין משרד העלייה והקליטה ובין המוסד לביטוח לאומי – **מי שיוכר כתושב חוזר על ידי משרד העלייה והקליטה ככזה ששהה בחו"ל מעל 5 שנים**, ימלא את השאלון לקביעת תושבות במשרד העלייה והקליטה, ומשרד העלייה והקליטה יעביר אותו למוסד לביטוח לאומי, ללא צורך בהתייצבות המבקש או בהמצאת מסמכים נוספים המעידים על חזרה לישראל לצורך מגורי קבע. עם זאת, ההסדר האמור אינו שולל את זכותו של המוסד לביטוח לאומי לדרוש המצאת מסמכים והוכחות על חזרה לישראל למגורי קבע, במקרים בהם ימצא לנכון.

מי שלא יוכר כתושב חוזר על ידי משרד העלייה והקליטה או שיוכר כתושב חוזר ששהה בחו"ל פחות מ- 5 שנים, יצטרך למלא ולהגיש שאלון תושבות ישירות במוסד לביטוח לאומי לצורך קביעת היותו תושב ישראל.

לצורך הוכחת התושבות למוסד לביטוח לאומי שנעשית ישירות מול ביטוח לאומי ולא באמצעות משרד העלייה והקליטה, יש להצטייד במסמכים רלוונטיים המעידים על כך שמרכז החיים של המבקש עבר לישראל, למשל: אישור על הבאת מטען של חפצי בית לישראל; אישור רישום ילדים למערכת החינוך בארץ; חוזה שכירת/קניית דירה בישראל; אישור עבודה בישראל; אישור פתיחת חשבון בנק בארץ; מכירת נכסים בחו"ל; הפסקת עבודה בחו"ל וכל מסמך נוסף שמעיד על כך שמרכז החיים של המבקש הוא בישראל.

המוסד לביטוח לאומי יחליט ויקבע האם הוא מכיר בפונה כתושב ישראל, וינפיק אישור תושבות בהתאם. מי שהוכר כתושב ישראל, יהיה זכאי לקבלת שירותי ביטוח בריאות ממלכתי בתנאי שיסיים את תקופת ההמתנה הקבועה בחוק, או ישלם את דמי הפדיון, כמפורט בהמשך. במעמד מילוי טופס הבקשה לתושבות, יש למלא גם טופס בקשה להצטרפות לאחת מקופות החולים על פי בחירת המבקש. בנוסף, מי שיוכר כתושב ישראל, יהיה חייב בתשלום דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות באופן שוטף וכחוק, מיד לאחר ההכרה בו כתושב ישראל אלא אם חלים עליו הפטורים הקבועים בחוק. יודגש כי חובת התשלום המיידית חלה גם על מי שבחר להמתין את תקופת ההמתנה לשירותי הבריאות.

תושב חוזר שהוכר כתושב ישראל זכאי לקצבת ילדים עבור כל ילד שטרם מלאו לו 18. ע"מ לקבל קצבת ילדים יש להגיש טופס תביעה אישית לקצבת ילדים, במשרד העלייה והקליטה בישראל, על פי נוהל העבודה של משרד העלייה והקליטה מול המוסד לביטוח לאומי.

תושב חוזר, שהוכר כתושב ישראל על ידי המוסד לביטוח לאומי זכאי לקצבת זקנה, ככל תושב ישראל, בתנאי שהוא עומד בכל התנאים הקבועים לכך. פירוט של התנאים ניתן לקבל בסניף המוסד לביטוח לאומי הסמוך למקום המגורים בישראל, ובאתר האינטרנט של המוסד לביטוח לאומי –

http://www.btl.gov.il/benefits/old_age/Pages/default.aspx

תושב חוזר עשוי להיות זכאי לעד 3 חודשי סיוע בדמי קיום, לפי הפירוט הבא:
תושב חוזר ששהה בין שנתיים לשלוש שנים בחו"ל- סיוע עבור עד חודש אחד בדמי קיום.
- תושב חוזר ששהה בין שלוש שנים לחמש שנים בחו"ל- סיוע עבור עד חודשיים בדמי קיום.
-תושב חוזר ששהה חמש שנים ומעלה בחו"ל- סיוע עבור עד 3 חודשים בדמי קיום.
במקרים מסוימים, יתכן ויוכל לקבל קצבת "השלמת הכנסה" מהמוסד לביטוח לאומי כהשלמה לתמיכה הניתנת ממשרד העלייה והקליטה.

למבקשים לקבל סיוע בהבטחת הכנסה – מומלץ להתייצב במשרד העלייה והקליטה בתחילת חודש קלנדר, מאחר שתשלום הבטחת הכנסה מותנה במועד ההתייצבות במשרד העלייה והקליטה, כ"דורש עבודה".

עם תום תקופת הזכאות לתמיכה ממשרד העלייה והקליטה, התושב החוזר יוכל לבדוק את זכאותו לקבל קצבת "הבטחת הכנסה" מהמוסד לביטוח לאומי. הוא עשוי להיות זכאי לקצבה בתנאי שהוכר כתושב ישראל והתגורר בארץ כתושב 24 חודשים לפחות (בתקופה זו נלקחת בחשבון גם התקופה שהתגורר בארץ כתושב לפני שעזב את הארץ). כמו כן, עליו לענות גם על שאר תנאי הזכאות לקצבת הבטחת הכנסה. כדי

לקבל את הקצבה, יש למלא טופס תביעה להבטחת הכנסה ולהגישו לסניף המוסד לביטוח לאומי הקרוב למקום המגורים. לטופס יש לצרף אישור ממוסד העלייה והקליטה, על התקופה בה ניתן סיוע ב"דמי קיום" מהמוסד.

על מי שחוזר מוטלת האחריות לבדוק לפני חזרתו כי אינו "לקוח מוגבל" ואין עיקולים על חשבון הבנק שלו, שכן הסיוע הניתן על ידי משרד העלייה והקליטה (ושאר משרדי הממשלה) ניתן רק באמצעות העברה לחשבון הבנק האישי של הזכאי.

תושב חוזר אשר סובל מנכות ומבקש לבדוק את זכאותו האישית לקצבאות הקשורות לנכותו, צריך לעשות זאת באמצעות הגשת תביעה למוסד לביטוח לאומי, בסניף הסמוך למקום מגוריו.

בדיקת זכאות לקצבאות אחרות תיעשה באופן אישי על ידי כל תושב חוזר ישירות מול המוסד לביטוח הלאומי.

ניתן לעיין באתר המוסד לביטוח לאומי בקשר לנושאים השונים:

- נכות כללית:

http://www.btl.gov.il/benefits/Disability/Pages/default.aspx#anchorSpan_79b31585caf24eecca889b7e1e1778f4f

- שר"פ: http://www.btl.gov.il/benefits/Attendance_Allowance/Pages/default.aspx

- ניידות: <http://www.btl.gov.il/benefits/Mobility/Pages/default.aspx>

ככלל, כדאי לבדוק זכאויות לקצבאות שונות בהתאם למצב האישי של התושב החוזר.

למידע כללי לגבי הזכויות של תושב חוזר בביטוח לאומי – אתר ביטוח לאומי:

<http://www.btl.gov.il/Audience/toshavChozer/Pages/default.aspx>

כל תושב חוזר שאינו מועסק במקום עבודה עם שובו לישראל, חייב לפנות אישית למוסד לביטוח לאומי ולהסדיר את התשלום החודשי השוטף עבור ביטוח בריאות וביטוח לאומי, מיום ההכרה בו כתושב.

לשאלות כלליות למוסד לביטוח לאומי: מוקד ארצי: 972-4-8812345. מוקד טלפוני למתקשרים מחו"ל

9369669-8-972 פועל בין הימים א'-ה', בין השעות 8:00-15:00 (שעון ישראל). הסברים נוספים ניתן

למצוא באתר המוסד לביטוח לאומי:

http://www.btl.gov.il/insurance/living_abroad/pages/default.aspx

מספר טלפון של ביטוח לאומי לפניות חירום בלבד: – 972-2-6463333.

מספר הטלפון מיועד למקרים חריגים שבהם נדרש מענה מידי ודחוף בנושאי הביטוח הלאומי, מעבר

לטיפול המקובל. המענה פועל 24 שעות ביממה.

בשעות הערב והלילה השיחות מוקלטות ומטופלות למחרת בבוקר.

מרשם בריאות:

פקס: 02-6462029

טלפון: 02-6462038

פנייה לאזרחים: MIRSHAMB@NIOI.GOV.IL

צור קשר – ביטוח לאומי:

https://www.btl.gov.il/About/contact_us/Pages/default.aspx

ביטוח בריאות ממלכתי

על פי חוק ביטוח בריאות ממלכתי, כל תושב ישראל מגיל 18 ומעלה חייב להיות מבוטח בביטוח בריאות ולשלם דמי ביטוח בריאות (למעט מקרים חריגים).

מי שהתגורר בחו"ל וחדל להיות תושב ישראל, ולאחר מכן חזר להתגורר בישראל **והוכר כתושב ישראל על ידי המוסד לביטוח לאומי**, לא יהיה זכאי לקבל שירותים רפואיים, על פי החוק. כדי להיות זכאי לשירותים רפואיים, עומדות בפניו שתי אפשרויות:

האחת - לחכות תקופת המתנה של בין חודשיים לשישה חודשים (תלוי במשך השהות בחו"ל) כאשר במהלך התקופה לא יהיה זכאי לקבלת שירותים רפואיים. גם מי שבחר לחכות את תקופת ההמתנה - חייב לשלם דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות חודשיים באופן מידי עם שובו ארצה ועם ההכרה בו כתושב ישראל.

* **מי שבחר להמתין ללא ביטוח בריאות ממלכתי** – חייב לקבל הכרה כ"תושב ישראל" על ידי המוסד לביטוח לאומי על מנת שתקופת ההמתנה תיכנס לתוקף. יש לעבור את תקופת ההמתנה בארץ. שהייה של 25 ימים רצופים לפחות בישראל – תיחשב כחודש של המתנה. במהלך התקופה לא יהיה התושב החוזר זכאי לקבל שירותים רפואיים במסגרת ביטוח בריאות ממלכתי. עם תום תקופת ההמתנה - יהיה התושב החוזר זכאי לקבלת שירותים רפואיים, בתנאי, כאמור, שהוכר כתושב ישראל על ידי המוסד לביטוח לאומי. בזמן תקופת ההמתנה, רשאי הממתין לבטח את עצמו בביטוח בריאות פרטי.

יציאה מהארץ לאחר החזרה, במהלך תקופת ההמתנה, לפרק זמן של יותר מ- 5 ימים בחודש (לא מצטבר) – תגרום לכך שתקופת ההמתנה תתארך ובמקרים מסוימים היא אף עלולה להתבטל.

השנייה – לפדות את תקופת ההמתנה בתשלום מיוחד, "דמי פדיון", בסכום חד פעמי העומד כיום על סך של 12,210 ₪ (הסכום מתעדכן בחודש ינואר בכל שנה).

לדי תושבים חוזרים מתחת לגיל 18, יקבלו שירותים רפואיים במסגרת ביטוח בריאות ממלכתי, ללא תקופת המתנה או פדיון, **בתנאי שהוריהם הוכרו כתושבי ישראל ע"י המוסד לביטוח הלאומי.**

לאופן חישוב תקופת ההמתנה ראו ההסברים באתר המוסד לביטוח לאומי:

http://www.btl.gov.il/Insurance/Living_abroad/Pages/chishuvTkufatHamтана.aspx

מי שבחר להמתין ונקבעה לו תקופת המתנה, ונאלץ לצאת לחו"ל ולשהות שם לצורך עבודתו או לצורך קבלת טיפולים רפואיים ולכן אינו יכול להמתין בישראל לפחות 25 ימים רצופים בחודש – תקופת המתנה תחושב לו באופן שונה. כדי שהמוסד לביטוח לאומי ייחשב את תקופת המתנה באופן שונה עקב עבודה או טיפול רפואי בחו"ל, וכדי לנסות לא לאבד את תקופת המתנה שכבר נצברה – יש להגיש בקשה מיוחדת בעניין זה – (טפסים בל/109, בל/110, בל/111 שניתן להורידם מאתר האינטרנט של הביטוח הלאומי) למחלקת הגבייה בסניף הביטוח הלאומי שבמקום המגורים.

א. פדיון תקופת המתנה – נעשה, כאמור, באמצעות תשלום מיוחד הקבוע בחוק - 12,210 ₪. מי שפודה את תקופת המתנה באמצעות תשלום דמי הפדיון, פטור מתקופת המתנה בכפוף להכרתו כתושב ישראל ע"י המוסד לביטוח לאומי. ניתן לשלם את דמי הפדיון בתשלום אחד ועד שישה תשלומים. קבלת השירותים הרפואיים במסגרת ביטוח הבריאות הממלכתי תחל רק לאחר סיום התשלומים ובתנאי שהמוסד לביטוח לאומי הכיר במשלם כתושב ישראל.

ניתן לשלם (גם מחו"ל) באמצעות כרטיס אשראי, באתר האינטרנט של המוסד לביטוח לאומי - <https://b2b.btl.gov.il/BTL.ILG.Payments/PidionTkufatHamtanaInfo.aspx> -"אתר התשלומים".

ניתן לבצע תשלום טלפוני - טלפון: 972-2-6463478/2000 בימים א', ג', ה' - בין השעות 00:00-13:30, שעות ישראל.

מוקד מידע טלפוני לשאלות הנוגעות לביטוח בריאות ממלכתי :

טל': 972-2-6463478 ימים א' ג' ה' 00:00-13:00

פקס 972-2-6520616

מכס

א. זכאות לייבא חפצי בית – בפטור ממכס

תושבים חוזרים מעל גיל 18 זכאים לפטור ממכס כפי שיפורט להלן; תקופת הזכאות היא למשך 9 חודשים מיום החזרה ארצה. ההטבה ניתנת עבור שני משלוחים בלבד (לא כולל ביום הכניסה), המכילים חפצי בית, כהגדרתם על ידי המכס.

ניתן לקבל פטור ממכס כאמור לעיל, רק אם התושב החוזר (או בן זוגו) לא השתמש בזכות הזו בעבר, או - אם השתמש בזכות זו בעבר אבל התגורר בישראל עם החפצים שעליהם קיבל פטור, לפחות 6 שנים.

אם השתמש בזכות זו בעבר ולא התגורר בישראל עם החפצים 6 שנים כאמור, ניתן לייבא בפטור רק חפצים שעליהם לא קיבל פטור בעבר (למשל, אם קיבל בעבר פטור על מקרר, ולא נשאר בישראל לפחות 6 שנים אחרי שקיבל את הפטור, לא יוכל לקבל פטור על מקרר בפעם השנייה).

"חפצי בית" – חפצים שניתן למצוא באופן רגיל בדירות מגורים.

לא ניתן לייבא בפטור ממיסים, כ"חפצי בית" - מכשירים וכלים שהם תעשייתיים באופיים או שאינם נמצאים בדירת מגורים (או בחצר).

כמו כן, ישנם פריטים אשר יבואם מותנה בעמידה בקריטריונים הנקבעים מעת לעת על ידי הרשות המוסמכת, לדוגמה : גריל גז (מנגל) שיבואו מותנה באישור מכון התקנים, וטלפון נייד, שיבואו מותנה באישור משרד התקשורת, קורקינט ממונע, שיבואו מותנה באישור משרד התחבורה, ועוד. לעיתים יידרש גם רישיון/אישור ייבוא פרטני.

בכל מקרה של ספק – יש לברר מראש במכס אם הפטור חל, והאם החפץ בו מדובר ייחנה מהפטור של "חפצי בית".

"משלוח" – יכול להיות קונטיינר ויכול להיות ארגז קרטון קטן. לכן, משלוח של ארגז קרטון יחיד בפטור ממכס, ייחשב כניצול של הזכות למשלוח אחד מבין השניים המותרים. על מנת לשחרר את המטען מבלי לשלם מכס, יש להציג בפני המכס בישראל תעודת תושב חוזר והוכחה על ניהול משק בית בישראל (חווה שכר דירה או חווה רכישת דירה). מי שאינו מוכיח ניהול משק בית בישראל, יקבל פטור רק על חפצים עבור חדר שינה אחד.

אדם יכול להיחשב תושב חוזר מבחינת רשויות המכס, גם אם לא הוכר ככזה על ידי משרד העלייה והקליטה. לכן, גם מי שלא קיבל הכרה כתושב חוזר ותעודה ממשרד העלייה והקליטה, רשאי לפנות למכס, למלא שם שאלון תושבות, להציג הוכחות על ניהול משק בית ולבקש הכרה כתושב חוזר לצרכי פטור ממכס.

כל ההטבות בנושאי המכס הן הטבות שניתנות למשפחה. למשל: גם אם שני בני הזוג הם תושבים חוזרים, יש להם זכות להביא שני משלוחים בלבד, ולא ארבעה.

כאשר תושב חוזר מגיע לארץ ללא בן/בת זוג ומבקש לממש זכויות תושב חוזר במכס – עליו להצטייד באישור בכתב של בן/בת הזוג שנשארו בחו"ל, על הסכמתו/ה לניצול זכויות המכס המשפחתיות על ידי התושב החוזר ולהצטייד בצילומים מלאים של הדרכונים של בן / בת הזוג שנותרה בחו"ל שהיו בתוקף בשנתיים שלפני יום החזרה. את נוסח האישור בכתב של בן הזוג שנשאר בחו"ל ניתן למצוא באתר המכס <http://taxes.gov.il/TaxesFormsList/meches142.pdf> או אצל מנהלת הבית הישראלי באזורכם, ויש לחתום עליו בפני נוטריון או בפני קונסול ישראל בחו"ל.

תושב חוזר שמעוניין להחזיר לארץ חפצים אישיים אשר לקח עימו לחו"ל בעת עזיבתו את ישראל, ימלא טופס 130 (נמצא באתר המכס) ויצרף את רשימת החפצים שהוכנה לצרכי ביטוח בעת שעזב את ישראל עם החפצים.

למידע עדכני וקובע לייבוא חפצים פטורים ממכס והעברת כספים לישראל יש להתעדכן במדריך המכס: <https://www.gov.il/he/departments/guides/customs-guide-for-returning-residents?chapterIndex=1>

וכן באתר המכס לגבי ייבוא אישי:

<https://taxes.gov.il/customs/PersonalImport/Pages/CustomsPersonalImportLobby.aspx>

לשאלות נוספות בנוגע למכס ניתן להיכנס למערכת הפניות של רשות המיסים:

<http://taxes.gov.il/Pages/InfoTaxesGovII/MAPAL.aspx>

פניות הציבור של המכס:

Matan_MeidaYe@taxes.gov.il

ייבוא רכב מחו"ל/קניית רכב בישראל:

תושב חוזר רשאי לייבא לישראל בייבוא אישי רכב שגילו אינו עולה על 4 שנים על פי הנהלים החלים על כל תושב ישראל, וללא הטבות מס. לנוהל ייבוא אישי לרכב לישראל והתנאים הנדרשים – יש לעיין במדריך המכס לייבוא אישי של רכב:

https://www.gov.il/he/Departments/Guides/personal_import_of_vehicles_guide

לבירורים במשרד התחבורה, מרכז מידע ארצי – 972-3-5086905

מס הכנסה

תושב חוזר, עפ"י הגדרת רשות המיסים, זכאי להקלות בתשלום מס הכנסה על פי ההקלות וההנחות הקבועות בחוק (ובכלל זה - פקודת מס הכנסה). ההקלות מתייחסות להכנסות מנכסים מחו"ל, רווחי הון מחו"ל וניהול חשבונות ני"ע זרים במוסד בנקאי. על הכנסות מישראל של תושב חוזר, יחולו חוקי המס המקובלים בישראל.

משרד העלייה והקליטה מעניק לכל תושב חוזר פוטנציאלי, עוד בטרם החזרה לישראל, אפשרות לקבל מידע והכוונה אישית בכל הקשור לנושאי המיסוי בישראל באמצעות רואי חשבון מומחים בתחום ללא כל עלות ובאופן דיסקרטי. לקבלת השירות ניתן לפנות באמצעים הבאים:

במייל – infobiz@014.net.il בטלפון: 972-3-5117115 + (24 שעות ביממה למעט שבתות וחגי

ישראל) ובאמצעות הקישור: <http://www.2binisrael.org.il>

א. פטור ממס בישראל על הכנסות פאסיביות מחו"ל למי ששהה מחוץ לישראל 6 שנים ומעלה
מי שחוזר לישראל אחרי שהות של 6 שנים ומעלה בחו"ל (ולגבי מי שיצא לפני 1.1.2009 – אחרי 3 שנים ומעלה בחו"ל, פטור ממס בישראל על הכנסות פאסיביות (שכר דירה, ריבית, דיבידנדים וכדו') שהוא מקבל מחו"ל, וזאת במשך 5 שנים מיום חזרתו, וכן פטור ממס בישראל במשך 10 שנים מיום חזרתו, על רווחי הון מנכסים שרכש בחו"ל בתקופת שהייתו שם.

ב. פטור ממס ומדיווח בישראל על הכנסות ורווחים מחו"ל במשך 10 שנים למי ששהה לפחות 10 שנים בחו"ל

בשנת 2007 אושרה בכנסת רפורמה מהפכנית במיסוי, אותה יזמו משרד העלייה והקליטה ורשות המיסים. מטרתה להקל על החוזרים אשר ממשיכים לנהל עסקים או להחזיק נכסים בחו"ל.

הרפורמה מעניקה לחוזרים לישראל לאחר 10 שנות שהייה בחו"ל (עפ"י בדיקה וקריטריונים של רשות המסים), פטור ממס ומדיווח בישראל, על כלל ההכנסות המופקות או נצמחות מחוץ לישראל, במשך 10 שנים מיום החזרה.

ג. שנת הסתגלות

תושב חוזר ותיק - לצרכי מס הכנסה, מוגדר בחוק כיחיד שהיה תושב חוץ במשך 10 שנים רצופות לפחות לפני ששב לישראל.

"תושב חוזר ותיק" הוא מעמד שרלוונטי אך ורק לעניין מס הכנסה בישראל. יש להבחין באופן מוחלט בין הגדרת "תושב חוזר" בהתאם לנוהלי משרד העלייה והקליטה, לבין הגדרת "תושב חוזר ותיק" בהתאם לפקודת מס הכנסה- מדובר בהגדרות שונות בעלות השלכות שונות ונרחבות. הגורם המוסמך שיכול לקבוע אם תושב חוזר הנו "תושב חוזר ותיק" לצרכי פקודת מס הכנסה הינו רואה חשבון מוסמך או פקיד רשות המיסים.

מי שעונה על הקריטריונים של "תושב חוזר ותיק" מבחינת מס הכנסה, זכאי להגיש בקשה לשנת הסתגלות.

את הבקשה יש להגיש בתוך 90 יום מיום החזרה לישראל כמפורט בהמשך.

שנת ההסתגלות - תקופה המתחילה מיום החזרה לישראל ועד חלוף שנה, אשר במהלכה התושב החוזר הוותיק אינו מוכר ע"י רשות המיסים הישראלית כתושב ישראל, כך שבמידה ובמהלך השנה הנ"ל הוא יעזוב את ישראל וישוב לחו"ל ובהמשך יחליט לשוב לישראל בשנית, תקופת שהותו בישראל במהלך שנת ההסתגלות - לא תיחשב מבחינת רשות המיסים ולא תילקח בחשבון לצורך בחינת מעמדו כתושב חוזר ותיק עם חזרתו הסופית לישראל.

כלומר, ניתנת לתושב החוזר הוותיק שנה של הסתגלות להיקלט בארץ ללא לקיחת סיכון שתקופת השהות בארץ בשנה זו תביא לאי הכרה מצד רשות המיסים במעמד של תושב חוזר ותיק בעתיד.

חשוב להדגיש כי במהלך שנת ההסתגלות התושב החוזר הוותיק מחויב בתשלום מס הכנסה בישראל ובדיווח לרשויות המס בישראל על סוגי ההכנסות שיהיו לו אשר מקורן בישראל.

על מנת ליהנות משנת הסתגלות – יש למלא טופס באתר משרד העלייה והקליטה מקסימום תוך 90 יום מיום ההגעה לישראל:

https://www.gov.il/he/service/application_for_year_of_acclimatization

פרטים נוספים בנושא מיסוי ניתן למצוא באתר האינטרנט של מס הכנסה:

<http://taxes.gov.il/About/Pages/AboutIsralTaxesAuthority.aspx>

בפניות אישיות לרשות המיסים ניתן לפנות למייל taxes@mof.gov.il קו פתוח למס הכנסה

972-2-5656400 או *4954 או 1-222-4954 בימים א'-ה' בין השעות 08:15-16:00

לבירורים בעניין זכויות והטבות המגיעות לתושבים חוזרים ניתן לפנות ליחידה למיסוי

בינלאומי ברשות המיסים, בכתובת: Olim@mh.shaam.gov.il

כמו כן, ניתן לקבל מידע במספרי הטלפון המופיעים בקישור

הבא: <http://www.moia.gov.il/Hebrew/About/Pages/ContactUs.aspx>

יובהר כי בכל הנוגע לזכויות בתחום המיסוי ובכלל זה להשלכות שיש לבחירה בשנת הסתגלות – יש לקבל ייעוץ מקצועי מקדים. האמור בדף מידע זה הינו כללי בלבד ואינו בא במקום ייעוץ מקצועי.

לקבלת מידע והכוונה במיסוי, הקמת עסקים, העברת כספים, נדל"ן, בנקים, מכס וכל נושא פיננסי נוסף, ניתן לפנות למרכז "ביזנס אי אל" המופעל מטעם משרד העלייה והקליטה, אגף יזמות עסקית:

דוא"ל: infobiz@014.net.il

מוקד טלפוני: 972-3-5117115 + פועל 24 שעות ביממה, למעט שבתות וחגים (השירות אינו כרוך בתשלום).

ייעוץ תעסוקתי ואיתור מקומות עבודה טרם החזרה ארצה:

תושבים חוזרים ששהו בחו"ל מעל 5 שנים והם מחוסרי עבודה ובעלי מקצוע שאינו נדרש בארץ, עשויים להשתלב, במידת האפשר, במסלולי לימוד והכשרה שונים, חלקם במימון ממשלתי וחלקם במימון עצמי. הזכאות לסיוע כספי למימון קורסי הכשרה נקבעת על סמך נתונים אישיים של התושב החוזר ומצבו התעסוקתי לאחר חזרתו ארצה.

ניתן לפנות מחו"ל בשאלות הנוגעות לסיוע בתעסוקה, למוקד התעסוקה של משרד העלייה והקליטה.

לדוברי עברית – באמצעות טופס רישום באתר tasuka2-il60@gov.il

בנוסף, מי שיימצא זכאי לכך, עשוי להשתלב במערך הקורסים של משרד הכלכלה וכן בקורסים פרטיים, אם יקבלו הפנייה מלשכת התעסוקה או ממשרד העלייה והקליטה.

תושב חוזר כאמור שאושרה זכאותו לסיוע בקורס הסבה או הכשרה מקצועית או קורסים לרישוי או הסמכה במקצועו עשוי לקבל דמי קיום בתקופת הקורס, לפי נהלי משרד העלייה והקליטה.

השתתפות באגרת בחינות רישוי – תושב חוזר כאמור עשוי להיות זכאי להשתתפות במימון אגרת בחינת רישוי לקבלת רישיון לעסוק במקצועו בישראל, עד לתקרה הקבועה בנהלים.

מקצועות האקדמאיים בהם נדרשת בישראל בחינת רישוי לבעלי דיפלומה מחו"ל, והמוסדות המקנים רישיון:

משרד הבריאות – מקצועות רפואיים ופרא-רפואיים, פסיכולוגיים קליניים

<http://www.health.gov.il/Subjects/MedicalAndHealthProfessions/Pages/default.aspx>

משרד החקלאות – וטרינרים

<http://www.moag.gov.il/vet/Pages/default.aspx>

לשכת עורכי הדין – עורכי דין

http://www.israelbar.org.il/article_inner.asp?pgId=2873&catId=3076

מועצת לשכת רואי חשבון – רואי חשבון

https://www.gov.il/he/departments/topics/board_of_certified_public_accountants

הכרה בתארים אקדמאיים מחו"ל:

תהליך ההכרה בתארים מחו"ל נדרש כאשר הישראלי החוזר מתכוון לעסוק בישראל במקצוע רישוי או לצרכי קביעת רמת השכר (במוסדות ציבוריים בהם קיים דרוג שכר).

אגף התעסוקה במשרד העלייה והקליטה מנחה בנושא זה במסגרת הייעוץ בתעסוקה.

לצורך הערכת תארים מחו"ל על המועמד לפנות לאגף להערכת תארים מחו"ל שבמשרד החינוך

<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/KishreiChutz/HaharachatTeharimAcademyim/Tahalichhagashatbakasha.htm>

אקדמאי המתכוון להתקבל ללימודי דוקטורט באחת מאוניברסיטאות ישראל צריך להגיש המסמכים לרשות לתלמידי מחקר של כל אוניברסיטה וזו תבצע בעצמה הערכה לגבי התואר שלו וההשלמות שיידרשו ממנו.

תושב חוזר שיקבל הכרה כמדען מהמרכז לקליטה במדע - עשוי לקבל סיוע להשתלבות בתחומי המחקר והפיתוח. המרכז לקליטה במדע מעניק, בין היתר ובעיקר, ייעוץ והכוונה להשמה בתעסוקה וסיוע ביצירת קשר עם מעסיקים פוטנציאלים; השתתפות במימון חלק מהוצאות העסקה, לרבות הענקת מלגות לתלמידי מחקר ולפוסט דוקטורנטים, על פי קריטריונים מוגדרים. יוזכר, כי תנאי הכרחי הנדרש להכרה כ"מדען" – שהות בחו"ל בת 5 שנים ומעלה.

לפרטים נוספים ניתן לעיין באתר משרד העלייה והקליטה:

https://www.gov.il/he/Departments/Topics/absorption_in_science

כמו כן ניתן לפנות למרכז לקליטה במדע – רחוב כנפי נשרים 22, כניסה ב' ירושלים.

פרטי התקשרות נוספים לאגף ועפ"י תחומים :

https://www.gov.il/he/departments/Units/research_science

למתעניינים בקבלת מידע אודות משרות דרושים במוסדות להשכלה גבוהה מומלץ לפנות במקביל גם ל"מרכז הקשר" לחוקרים ישראלים של האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים – הגב' בת שבע שור, טלפון

972-2-5676207, Contact-Center@academy.ac.il פרטים נוספים באתר: www.academy.ac.il

סיוע לאמנים במשרד העלייה והקליטה – תושב חוזר ששהה בחו"ל 5 שנים ומעלה ויוכר כאומן על ידי משרד העלייה והקליטה והמציא תעודות מקצועיות כנדרש, עשוי להיות זכאי למענק כספי חד פעמי, סיוע בחשיפה, קורסים ייחודיים ותמיכה כספית, בהתקיים התנאים הנדרשים.

לקבלת מידע יש לפנות, לאחר החזרה לישראל, ליועצ/ת קליטה אישית/ת בלשכת משרד העלייה והקליטה הקרובה למקום המגורים.

לבירורים מיוחדים ניתן לפנות לאחראית מטעם משרד הקליטה – גב' רונית ראובן :

ronitre@moia.gov.il

סיוע לספורטאים – תושב חוזר ששהה בחו"ל 5 שנים ומעלה ויוכר כספורטאי ע"י רשות הספורט במשרד התרבות והספורט, עשוי להיות זכאי למענק חד פעמי ולסיוע בתעסוקה על פי נהלי המשרד.

העתקת עסקים לישראל ויזמות עסקית – משרד העלייה והקליטה, באמצעות האגף ליזמות

עסקית, מסייע ליזמים תושבים חוזרים ששהו בחו"ל 5 שנים ומעלה להקים עסק בישראל או להעתיק עסק קיים מחו"ל לישראל. הסיוע ניתן לאורך כל תהליך ההקמה או ההעתקה של העסק.

עיקרי הסיוע הם: יעוץ וליווי עסקי אישי – שיינתן עד לשלב בדיקת הכדאיות והסבירות הכלכלית לרעיון העסקי, וממומן על ידי משרד העלייה והקליטה, וקורסים וסדנאות לשיפור מיומנויות עסקיות. תושב חוזר שהוכרה זכאותו עשוי לקבל הלוואה להקמת עסק במימון משרד העלייה והקליטה וקרנות שונות ו/או מהקרן לעסקים קטנים בערבות מדינה (משרד התמ"ת). כמו כן, יש אפשרות לקבל קורסים והכשרות ייחודיות בנושא הקמת סטארט – אפ עצמאי.

תושב חוזר רשאי להגיש בקשה לסיוע בפתיחת עסק עד שנתיים מיום חזרתו ארצה, בתנאי ששהה בחו"ל 3 שנים לפחות וגילו מעל 24 שנים ופחות מ-62 שנים.

מידע רב אודות הסיוע לעסקים ניתן למצוא באתר: <http://www.2binisrael.org.il/index.php>

המוקד הטלפוני זמין 24 שעות ביממה בטלפון: 972-3-5117115 מספר פקס: 972-3-9674094, דוא"ל:

infobiz@014.net.il וכן באתר האינטרנט של מט"י (מרכז טיפוח יזמות): www.matiran.org.il או בטלפון

972-3-9674704, לשיחות מהארץ – 71-20-70-1 ובפקס- 03-9674094

ילדים ונוער – חינוך וסיוע בלימודי השפה העברית:

ילדי תושבים חוזרים שהינם בני 16 ומעלה, החוזרים לישראל בין החודשים אפריל-יוני, יוכלו להשתלב באולפן למבוגרים בחודשי הקיץ, טרם כניסתם ללימודים סדירים בבית הספר.

רצוי לברר במחלקת החינוך של הרשות המקומית הימצאותו של אולפן מרכזי לתלמידים עולים.

"תלמיד תושב חוזר" - מוגדר במשרד החינוך כמי שיצא מהארץ ושהה בחו"ל לפחות 4 שנות לימוד רצופות או 6 שנים במהלך שנות הלימוד בכיתות א'-ט'.

מי שהוריו תושבים חוזרים אבל הוא נולד בחו"ל – דינו כדין תלמיד עולה

הקלות בבחינות הבגרות

תלמיד תושב חוזר שחזר לישראל בכתה ז' או בגיל 13 ומעלה, זכאי להקלות בבחינת הבגרות כדין עולה וותיק.

תלמיד תושב חוזר שלא למד במערכת החינוך בישראל וחזר לארץ אחרי שמלאו לו 15 שנים או לכיתה י', זכאי להקלות בבחינת הבגרות כדין עולה חדש.

הקלות נוספות בבחינות הבגרות

תלמידים תושבים חוזרים שיחלו את לימודיהם בכיתה י' בשנת הלימודים תשע"ה (החל מ- 7 באוקטובר 2014), יקבלו הקלות מיוחדות בבחינות הבגרות, לפי מספר השנים שלא למדו בישראל (החל מכיתה א'), גם אם היו אלה שנים לא רצופות.

ההקלות יינתנו בהתאם למספר השנים בהם לא למדו במערכת החינוך הישראלית, כאשר מי שנעדרו 6 שנות לימוד או יגיעו אחרי גיל 15 או לכיתה י', יוכלו, בין היתר, להיבחן בבחינות דו לשוניות, בהן השאלות ייכתבו בשפת אימם ויוכלו לענות בשפת אימם (אך ורק בשפות אנגלית, צרפתית, אמהרית, רוסית וספרדית).

ההקלות הנוספות הנ"ל ניתנות מכוח חוזר מנכ"ל המתפרסם [באתר משרד החינוך](#):

<http://apps.education.gov.il/Mankal/horaa.aspx?siduri=82>

ובכפוף לאמור בחוזר זה, ההקלות לא יחולו על תלמידי י"א-י"ב בשנת הלימודים התשע"ט, על תלמידי י"ב בשנת הלימודים התשפ"א ועל תלמידים שקיבלו עד שנה"ל התשע"ח (כולל) סטטוס היבחנות של "עולה חדש" או "עולה ותיק".

שעות תגבור

תלמידים תושבים חוזרים זכאים להקצאה ייחודית של שעות לשיפור השפה ולהשלמת פערים במקצועות הלימוד בהתאם לתאריך שובם ארצה ולשכבת הגיל.

שעות התגבור יינתנו בהתאם למספר התלמידים החוזרים בכל כיתה עפ"י מפתח הקצאות שעות שנקבע במשרד החינוך.

אגף הקליטה במשרד החינוך: <https://edu.gov.il/minhalpedagogy/olim/Pages/hp.aspx>

משרד החינוך, בניין לב-רם, רח' דבורה הנביאה 2, ירושלים

טלפון: 3931543-073 פקס: 3931547-073

פניות בנושא משרד החינוך:
agafklitato@education.gov.il

למידע מפורט ולקבלת יעוץ ניתן לפנות אל המפקחים המחוזיים האחראיים על קליטת תלמידים עולים במשרד החינוך בימים א-ה בין השעות 08:00-16:00.

למידע שוטף, ניתן להיעזר בקו הפתוח לתלמידים של משרד החינוך בטלפון 972-2-5602538/9.

ובמייל: kav-patuach@education.gov.il

חוק לימוד חובה:

חוק לימוד חובה (התש"ט-1949), המכונה "חוק חינוך חובה", קובע שכל ילד בישראל חייב ללמוד במסגרת חינוך (גן ילדים או בית ספר) מגיל 3 ועד גיל 17 (מגן ועד סוף כיתה י"ב). לימודים בחינם ניתנים לתלמידים הלומדים בגני ילדים, בבתי ספר רשמיים ובבתי ספר על יסודיים. לפרטים נוספים ניתן לפנות למוקד המידע של משרד החינוך שמספרו: 1-800-250-025.

השתתפות המדינה בעלות שכ"ל במעונות או במשפחתונים שבפיקוח המדינה:

אם שהיא תושבת חוזרת, שביום פתיחת שנת הלימודים נמצאת בישראל עד שנה מיום חזרתה ארצה, ורשומה כדורשת עבודה בשירות התעסוקה, עשויה להיות זכאית להשתתפות בעלות דמי החזקת ילדיה **במעונות יום או משפחתונים** אשר בפיקוח המדינה. במידה והאם ובן זוגה יימצאו זכאים להשתתפות, רמת ההשתתפות תיקבע עפ"י דרגת זכאות קבועה המחושבת ע"י משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים. אם לא, תיקבע הדרגה בהתאם לתנאים הרגילים הקובעים מתן הנחה בשכר לימוד (מבחן הכנסה לנפש וכד').

תושבים חוזרים מובטלים – יצרפו לבקשת ההשתתפות: תעודת תושב חוזר, צילום תעודת זהות ואישור מלשכת התעסוקה או ממשרד העלייה והקליטה.

משפחות חד הוריות – זכאיות להטבות ממוסדות שונים, ולעיתים גם מהרשות המקומית. לבדיקת זכויות ניתן לפנות למוסד לביטוח לאומי ולמרכז המידע למשפחות חד הוריות בויצ"ו – www.wizo.org, עמותת יט"ח 03-5163936. עמותת ידיד <https://www.yedid.org.il>

אלימות במשפחה – קו חירום ארצי של משרד הרווחה למתקשרים בישראל – 118 <http://www.shil.info> ויצ"ו http://www.wizo.org.il/page_35670

לימודי עברית – תושבים חוזרים שרמת שליטתם בשפה העברית אינה מאפשרת להם קליטה בתעסוקה מתאימה, עשויים לקבל אישור ללמוד באולפנים של משרד העלייה והקליטה. אישור הלימודים מותנה בהחלטת וועדה.

למידע נוסף, יש לפנות ליועץ/ת קליטה אישית במשרד העלייה והקליטה באזור המגורים.

דיון – תושבים חוזרים אינם זכאים להטבה מיוחדת בתחום הדיור, וזכויותיהם בתחום זה זהות לאלה של תושבי ישראל. תושב חוזר יוכל לפנות למשרד הבינוי והשיכון לבדיקת אפשרויות לסיוע. בקשות מחו"ל אפשר להגיש באמצעות פנייה לגבי בת שבע גורדו, הממונה על פניות הציבור ביחידת האכלוס במשרד הבינוי, מחוז ירושלים, רחוב קלרמון גנו 3, ירושלים. טלפון מישראל: *5442 פקס 972-2-5847530; טלפונים מחו"ל: 972-2-5847551, 972-2-5847211

דואר אלקטרוני לפניות הציבור - http://www.moch.gov.il/Pages/peniot_tsibur.aspx
רצוי לנצל ביקורים בארץ כדי לבדוק זכאות דרך הבנקים למשכנתאות.

רשות האוכלוסין וההגירה:

כתנאי לקבלת מעמד של תושב חוזר – חייב המבקש להיות אזרח ישראל.
מי שוויתר על אזרחותו או הצהיר שאינו רוצה להיות אזרח ישראל (ארל"י), והוא זכאי להיות אזרח ישראל לפי חוק השבות, ומבקש לחזור להיות תושב ישראל - יפנה לקונסוליה הישראלית במקום מגוריו בחו"ל, טרם חזרתו לישראל, ויבקש לקבל ויזה של "עולה בשנית". הוויזה אינה מעניקה מעמד או זכויות של "עולה" והיא נועדה להקל על הפרוצדורה ברשות האוכלוסין וההגירה בישראל. בקשת הוויזה תיבחן על פי הנהלים הקונסולריים. עם שובו ארצה, עליו לפנות לרשות האוכלוסין וההגירה על מנת להסדיר את קבלת אזרחותו, ורק לאחר מכן – יוכל לפנות למשרד העלייה והקליטה ולבקש מעמד של תושב חוזר.

מי שוויתר על אזרחותו או הצהיר שאינו רוצה להיות אזרח ישראל, ואינו זכאי לפי חוק השבות, יפנה ישירות לרשות האוכלוסין וההגירה בשובו לישראל ויפתח שם בתהליך להסדרת מעמדו.

בני זוג של אזרחים ישראלים אשר חוק השבות אינו חל עליהם, ומבקשים להיות תושבי ישראל יחד עם בני זוגם הישראלים, יפתחו בהליך מדורג של התאזרחות, שמתחיל בקבלת אישור שהייה ורישיון עבודה, וזאת עם שובם לישראל. לשם כך, יש לפנות לרשות האוכלוסין וההגירה בישראל, ולהמציא מסמכים בהתאם לדרישה, והוכחות על קיום חיים משותפים.

יובהר כי הליכי ההתאזרחות הם בטיפול ובאחריות רשות האוכלוסין וההגירה בלבד.

מידע נוסף – ניתן למצוא באתר רשות האוכלוסין – www.piba.gov.il ואצל מנהלת ה"בית הישראלי".

מעמדם של אזרחי ישראל שאינם תושבים חוזרים:

עולה גורר זכויות: מי שעלה בעבר לישראל כ"עולה חדש" וחי בישראל פחות מחמש עשרה שנים, נמצא בסטאטוס של "עולה גורר זכויות" במשרד העלייה והקליטה, מאחר ולא מימש את תקופת זכאותו כעולה.

ככלל, אזרח במעמד כזה המבקש לחזור ולהיות תושב ישראל, אינו מוכר כ"תושב חוזר" ואין הוא זכאי לזכויות של תושב חוזר.

מי ששהה בישראל כעולה חדש עד שנה אחת, וכן מי ששהה בישראל פחות מ-3 שנים ושוהה בחו"ל למעלה מ-10 שנים, יוכל לפנות לגלובל סנטר של הסוכנות היהודית על מנת לקבל הסבר על מעמדו ולבדוק אפשרות לטיפול בעניינו. פרטי התקשרות <http://www.jewishagency.org/he/aliyah/program/5421>

מי שאינו עונה על התנאים הנ"ל, יצטרך לקבוע פגישה בלשכת משרד העלייה והקליטה במקום מגוריו, לאחר חזרתו לישראל, ולברר שם מהן הזכויות שנתרו לו, ושאותן הוא "גורר". לבדיקת זכויותיו להביא משלוחים של חפצי בית בפטור ממכס, עליו לפנות ישירות לרשות המכס. כמו כן, עליו למלא שאלון תושבות ולהציג מסמכים על חזרתו למגורי קבע בישראל ולהסדיר את מעמדו כתושב ישראל ואת זכותו לביטוח בריאות - ישירות במוסד לביטוח לאומי.

קטין חוזר: אזרח ישראלי שעזב את ישראל יחד עם שני הוריו לפני גיל 14, ושב לישיבת קבע בישראל בהיותו מעל גיל 17, יהיה זכאי לזכויות של עולה חדש, בתנאי שהוא והוריו שהו בחו"ל לפחות 4 שנים, ושהוא או הוריו לא היו מועסקים בחו"ל על ידי אחד מהגורמים המפורטים להלן ולא ייצג גוף ישראלי בחו"ל, אלא אם עברו 5 שנים מתום העסקתו ועד שובו ארצה:

1. מדינת ישראל
2. רשות מרשויות מדינת ישראל כולל חברות ממשלתיות
3. ההסתדרות הציונית העולמית או רשות מרשויותיה
4. הסוכנות היהודית
5. קרן קיימת לישראל
6. קרן היסוד
7. המגבית המאוחדת
8. הבונדס
9. מעסיק ישראלי פרטי או ציבורי לרבות גוף הרשום מחוץ לישראל ומתקיים בו אחד מאלה:
השליטה על עסקיו וניהולם מופעלים בישראל; שמו כשם תאגיד שרישמו הראשון היה בישראל.

לא ייחשב "קטין חוזר" מי שאחד מהוריו עבד בחו"ל בחברה הנושאת שם זהה (או זהה בעיקרו) לשם החברה בה עבד בישראל.

סעיף 9 לא יחול על קטין חוזר ששהה בחו"ל מעל 10 שנים או מי שהתגייס

לצה"ל/שירות לאומי בתוך שנה מיום כניסתו האחרונה לישראל, ותאריך זכאותו כקטין חוזר יחול מיום גיוסו לצה"ל או כניסתו לשירות לאומי.

ניתן לקבל פרטים נוספים על אפשרות לקבלת מעמד קטין חוזר ועל זכויותיו, באתר משרד העלייה והקליטה וחישוב לברר מידע זה מראש.

https://www.gov.il/he/Departments/Guides/eligibility_for_assistance_definitions?chapterIndex=6

קטין חוזר יפנה לגלובל סנטר של הסוכנות היהודית, בטלפון 1-866-835-0430 / 972-2-636-7701, כדי לקבל מידע וטיפול.

אזרח עולה: מי שנולד בחו"ל להורה אזרח ישראל ונכנס לישראל ובעת כניסתו היה זכאי למעמד עולה לפי חוק השבות תשי"י – 1950 אלמלא היה אזרח ישראל, וחלים עליו התנאים האמורים בנוהל כללי הסיוע היסודיים של משרד העלייה והקליטה.

מי שעונה על ההגדרה הנ"ל **ושב לישראל עם הוריו הישראלים כשגילו פחות מ-17 שנים**, אינו אזרח עולה.

פרטים נוספים על מעמדו וזכויותיו של אזרח עולה ניתן למצוא באתר משרד העלייה והקליטה:

https://www.gov.il/he/Departments/Guides/eligibility_for_assistance_definitions?chapterIndex=4

אזרח עולה יפנה לגלובל סנטר של הסוכנות היהודית בטלפון 1-866-835-0430 / 972-2-636-7701, כדי לקבל מידע וטיפול.

נושאים כללים

- **שירות צבאי** - - אגף משאבי אנוש בצה"ל www.aka.idf.il/giyus/main, טלפון 972-3-7388888 או בבירור טלפוני מול נציגת מיטב (צה"ל) בקונסוליה הישראלית – 212.499.5314 או בפנייה לאימייל: meitav@newyork.mfa.gov.il

מילואים: <http://www.miluim.aka.idf.il/894-he/Miluim.aspx> טלפון: 00-972-37776785 בין השעות 07:30-24:00 שעות ישראל, וביום ו' בין 07:00 ל-13:00. פקס: 972-3-7376731

- **תוכניות "מסע"** – תכניות מגוונות לצעירים עד גיל 30 המבקשים להכיר ולחוות את ישראל www.masaisrael.org

- **תכנית נעלה** – תכנית חינוכית ייחודית של משרד החינוך הישראלי בשיתוף הסוכנות היהודית שנועדה לבני נוער יהודים ברחבי העולם, המגיעים לארץ ללא הוריהם, ומבקשים להשיג תעודת בגרות ישראלית איכותית ואופטימאלית שתעזור להם להשתלב בחברה הישראלית באופן מלא.

התוכנית מיועדת לצעירים בני 14-15. <https://www.naale-elite-academy.com/he/%D7%90%D7%95%D7%93%D7%95%D7%AA/>

גרעין צבר – מיועד לצעירים שמעוניינים לחזור לישראל ולשרת שירות מלא בצה"ל. התוכנית מורכבת מפעילות קבוצתית, וחברי הגרעין עוברים תהליך של הכנה לקראת החזרה ארצה. עם ההגעה לארץ, נקלטים חברי הגרעין בקיבוץ, עוברים תהליך הכנה ושיפור השפה העברית, ומשרתים בצבא במסלול אישי.

התוכנית מתקיימת בצפון אמריקה, אנגליה וישראל. לפרטים: www.israelscouts.org או garin@israelscouts.org. טלפון בניו יורק: 212-390-8130

- **נהיגה בישראל והמרת רישיון** – לבירורים מחו"ל – 972-3-5086905, ומהארץ *5678. המוקד פועל בימים א'-ה' מהשעה 07:00 עד 20:00 (שעות ישראל) ובימי ו' וערבי חג מ-07:00 עד 12:00. לבדיקת ההנחיות לאנשים עם מוגבלויות – יש לפנות ישירות למשרד הרישוי.

אתר משרד התחבורה – <https://www.gov.il/he/Departments/Guides/driving-licence-converting>

חוזרים להייטק (לשעבר התכנית הלאומית להשבת אקדמאים): התוכנית הלאומית להשבת אקדמאים פונה לישראלים השוקלים לחזור לישראל, והם בעלי תואר ראשון ומעלה ויכולים להיקלט בתעשייה, במוסדות הרפואה והמחקר או באקדמיה הישראלית. במסגרת התוכנית ניתן להירשם דרך האתר ולפנות על מנת לקבל עזרה אישית והנחייה במציאת מקום תעסוקה בישראל. <http://www.israel-braingain.org.il>

- **בירורים לגבי זכאות לקיצבאות במדינות שעימן יש לישראל אמנות בתחום הביטחון הסוציאלי:** היחידה לקשרי חוץ לאמנות בי"ל – המוסד לביטוח לאומי, שד' ויצמן 13 ת.ד. 90009 ירושלים 91909 טלפון 972-8-9369669 פקס: 972-2-6512683 דוא"ל liaison@nioi.gov.il פרטים נוספים ניתן למצוא באתר של המוסד לביטוח לאומי:

<http://www.btl.gov.il/About/faq/Pages/default.aspx?%20אמנות%20בינלאומיות>

- **התיישבות בקיבוצים** – התנועה הקיבוצית www.kibbutz.org.il - האתר כולל מידע לגבי מספרי טלפון וכתובות דואר אלקטרוני של בעלי תפקידים רלוונטיים.

• **התנדבות בקיבוצים** – kpc@kibbutzvounteers.org.il

- **יבוא חיות מחמד** - נעשה על פי כללי משרד החקלאות, ומותנה ברישיון בכתב ממנהל השירותים הווטרינריים. לפרטים- אתר משרד החקלאות:

https://www.moag.gov.il/vet/Yechidot/inport%20export/knisa_yetsia_hayot_mahmad/import_hayot_mahmad/Pages/default.aspx

ואצל מנהל/ת הבית הישראלי.

- **ביטוח לאומי - טלפון לפניות חירום בלבד** : –972-2-6463333. מספר הטלפון מיועד למקרים חריגים שבהם נדרש מענה מידי ודחוף בנושאי הביטוח הלאומי, מעבר לטיפול המקובל. המענה פועל 24 שעות ביממה. בשעות הערב והלילה השיחות מוקלטות ומטופלות למחרת בבוקר.
- **מרכז המידע של משרד העלייה והקליטה** –972-3-9733333. מרכז המידע נותן מענה טלפוני בימים א' – ה' בין השעות 08:30-16:00 (שעון ישראל).

- **רשימת מספרי טלפון של לשכות משרד העלייה והקליטה** – לתושבים חוזרים המתקשרים מחו"ל:

<https://www.gov.il/he/Departments/Bureaus/?OfficeId=27db3169-ab0e-490c-af70-6d03133cb1f3>

ניתן למצוא באתר משרד העלייה והקליטה רשימת פעולות שיש לבצע, צעד אחר צעד, מרגע ההחלטה ועד ההתארגנות בארץ: https://www.gov.il/he/Departments/general/returning_residents_checklist

על מנת ללמוד על הטבות נוספות וסיוע ממשרד הקליטה מומלץ לבקר באתר משרד העלייה והקליטה באינטרנט - בו ניתן למצוא אינפורמציה בעברית, באנגלית, ברוסית ובשפות נוספות:

https://www.gov.il/he/Departments/ministry_of_aliyah_and_integration

למען הסר ספק, יובהר כי מסמך זה נועד להעניק לתושב החוזר תמונה ברורה ככל האפשר של מעמדו וזכויותיו ולסייע לו להתמצא ככל האפשר במסלול החזרה. אולם, המידע הוא כללי בלבד, ותנאי הזכאות והסיוע ייקבעו על פי הנהלים של הרשויות והמשרדים הרלוונטיים, כפי שיהיו בתוקף במועד בקשת הזכאות והטיפול הפרטני בכל מקרה. הקביעה הסופית של המעמד והזכויות תיעשה אך ורק על ידי המשרדים והגורמים הרלוונטיים, על פי נהלים וכלליהם.

בהצלחה!

צוות הבית הישראלי של משרד העלייה והקליטה